

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра української преси**

Затверджено

на засіданні кафедри української преси
(протокол №1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Ігор Паславський

Силабус з навчальної дисципліни

**«Професійні стандарти діяльності журналіста у зоні бойових дій»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика**

Назва дисципліни	Професійні стандарти діяльності журналіста у зоні бойових дій
Адреса викладання дисципліни	вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра української преси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика; спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Романчук Олег Костянтинович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української преси
Контактна інформація викладачів	oleh.romanchuk@lnu.edu.ua ; https://journal.lnu.edu.ua/employee/romanchuk-o-k ; https://orcid.org/0000-0002-7431-2993 Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 402
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі й онлайн консультації через Skype, Вайбер, Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача, Viber або телефонувати.
Сторінка курсу	https://journal.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/profesiyni-standarty-roboty-zhurnalista.pdf
Інформація про курс	Дисципліна “Професійні стандарти діяльності журналіста у зоні бойових дій” є вибірковою дисципліною за спеціальністю 061 – Журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається у 2 семестрі в обсязі 3 кредитів
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна за вибором «Професійні стандарти діяльності журналіста у зоні бойових дій» розроблена таким чином, щоб надати студентам теоретичні і практичні знання, необхідні для роботи в зоні бойових дій
Мета та цілі курсу	Мета курсу – надати студентам знання про специфіку роботи журналіста у зоні бойових дій та про загальні правила й рекомендації, пов’язані з підготовкою журналіста до виконання професійних обов’язків у «гарячих» точках. Цілі – набуття необхідних знань щодо загальноприйнятих професійних стандартів журналістської діяльності в зоні бойових дій і практичних навичок для виконання своїх професійних обов’язків.
Література для вивчення дисципліни	Базова 1. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ: Видавничий дім «Киево-Могилянська академія», 2013. 544 с. 2. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с. 3. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. 4. Журналістика: словник-довідник / авт.–уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академ-видав, 2013. 320 с. 5. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 6. Кость С. Журналістика і війна: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с. 7. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у но-

	<p>вих ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с.</p> <p>8. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с.</p> <p>9. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с.</p> <p>10. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с.</p> <p>11. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с.</p> <p>12. Штротмайер Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.</p>
Тривалість курсу	2-й семестр. Рік підготовки магістрів – перший
Обсяг курсу	Денна форма навчання: 32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи Заочна форма навчання: 12 годин аудиторних занять. З них 8 год. лекцій, 4 год. практичних занять, та 78 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні документи (міжнародні й держави, в межах якої відбуваються бойові дії), що регламентують діяльність журналістів у зоні бойових дій; - загальноприйняті стандарти журналістської діяльності; - права і обов'язки журналістів у зоні збройного конфлікту; методику підготовки журналіста до виконання обов'язків у зоні бойових дій; <p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> - використати набуті теоретичні знання у практичній діяльності; - виконувати професійні обов'язки в зоні бойових дій; - надати першу медичну допомогу (в тому числі й собі)
Ключові слова	Професійні стандарти журналістики, війна і журналістика, війна і мораль, російсько-українська війна, збройний конфлікт, зона бойових дій
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	Див. СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру за результатами написання письмових робіт і отриманих балів на практичних заняттях
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із журналістикознавчих дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, презентація, дискусія, групова робота, метод проєктів, інтерактивні методи навчання: рольова гра, ситуативна гра (симуляція), метод мозкової атаки, кейс-метод.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проєктор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет
Критерії оцінювання (окремо для кожного)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою (100 балів упродовж семестру).

<p>виду навчальної діяльності)</p>	<p>Критерії оцінювання: на 1-7 практичних заняттях студенти можуть отримати по 6 балів, за восьме практичне заняття – 8 балів. Разом – 50 балів.</p> <p>Студенти упродовж семестру повинні виконати 3 письмових завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Письмовий огляд літератури, яка стосується професійних стандартів діяльності журналіста - 10 балів 2. Письмовий огляд військової теми за матеріалами будь-якого видання – 10 балів 3. Взяти інтерв'ю в учасника / свідка бойових дій - 10 балів 4. Написати есе на будь-яку тему, пов'язану з війною - 20 балів <p>Відпрацювання і консультування відбувається за графіком, затвердженим і оприлюдненим на кафедрі.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання.</p> <p>Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру (поточне тестування (контрольна), самостійна робота (доповідь) та бали за роботу на практичних і семінарських заняттях.</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж. дата год.-	Тема, план, короткі тези ЛЕКЦІЯ	Форма діяльності і (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Теоретичні передумови діяльності воєнного кореспондента					
1тиждень 2тиждень	Тема 1. Вступна лекція. Мета і завдання курсу. Критерії оцінювання 1. Огляд літератури до курсу 2. Професійні стандарти журналістської діяльності 3. Загальні права й обов'язки журналіста	Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).	1. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації (Посібник) https://www.osce.org/uk/ukraine/254531?download=true . 2. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с. 3. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с. 4. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. 5. Журналістика: словник-довідник / авт.-уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академ-видав, 2013. 320 с. 6. Здоровага В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 7. Кость С. Журналістика і війна: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с. 8. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с. 9. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с. 10. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с. 11. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с. 12. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с. 13. Штромайер Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.	<i>Завдання №1.</i> <i>Візуалізація на тему «Професійні стандарти журналістської діяльності» (7 год.)</i>	1 тиждень
3тиждень 4тиждень		Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).		<i>Завдання №2</i> <i>Написати письмовий огляд літератури до теми лекції (7 год.)</i>	1 тиждень
5тиждень 6тиждень	Тема 2. Журналістика і війна 1. Зміст понять «війна», «збройний конфлікт», «зона бойових дій» 2. Права й обов'язки журналістів у зоні збройного конфлікту і	Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).	1. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації (посібник) https://www.osce.org/uk/ukraine/254531?download=true . 2. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с. 3. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с. 4. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені	<i>Завдання №3</i> <i>Підготувати візуалізацію на тему «Права й обов'язки журналістів у зоні збройного конфлікту і бойових дій» (7 год.)</i>	1 тиждень

7тиждень 8тиждень	бойових дій 3. Нейтральність і професійні обов'язки журналіста 4. Правда чи патріотизм (або про недоречність їхнього протиставлення)	Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).	Івана Франка, 2018. 244 с. 5. Журналістика: словник-довідник / авт.–уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академ-видав, 2013. 320 с. 6. Здоровага В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 7. Кость С. Журналістика і війна: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с. 8. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с. 9. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с. 10. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с. 11. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с. 12. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с. 13. Штромайер Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.	<i>Завдання №4</i> <i>Підготувати письмовий огляд військової теми на сторінках сучасних медіа (за вибором) (7 год.)</i>	1 тиждень
Змістовий модуль 2. Висвітлення теми війни у сучасних медіа					
9тиждень 10тиждень	Тема 3. Як писати про війну 1. Концептуальні засади воєнного дискурсу 2. Етичний аспект діяльності воєнного кореспондента (журналіста) 3. Висвітлення військової теми у сучасній журналістиці	Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).	1. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації (посібник) https://www.osce.org/uk/ukraine/254531?download=true . 2. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с. 3. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с. 4. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. 5. Журналістика: словник-довідник / авт.–уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академ-видав, 2013. 320 с. 6. Здоровага В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 7. Кость С. Журналістика і війна: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с. 8. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с. 9. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с. 10. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с. 11. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с. 12. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с. 13. Штромайер Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.	<i>Завдання №5</i> <i>Підготувати візуалізацію на тему «Концептуальні засади воєнного дискурсу». (7 год.)</i>	1 тиждень
11тиждень 12тиждень	4. Українські воєнні кореспонденти про війну	Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).		<i>Завдання №6</i> <i>Взяти інтерв'ю в учасника/свідка бойових дій (7 год.)</i>	1 тиждень

13тиждень 14тиждень	Тема 4. Методика підготовки до роботи в зоні бойових дій 1. Загальні рекомендації 2. «Кабінетна» підготовка до поїздки в зону бойових дій 3. Морально-психологічна підготовка 4. Питання акредитації журналістів у зоні бойових дій 5. Інші аспекти підготовки (документи, спорядження, тренінги з безпеки та надання першої медичної допомоги)	Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).	1. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації (посібник) https://www.osce.org/uk/ukraine/254531?download=true . 2. Аньєс Ів. Підручник із журналістики. Пишемо для газет. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с. 3. Вольфф Ф. Журналістика газет і журналів. Київ: Центр вільної преси, 2017. 377 с. 4. Житарюк М. Теорії та моделі масової інформації: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 244 с. 5. Журналістика: словник-довідник / авт.–уклад. І. Л. Михайлин. Київ: Академ-видав, 2013. 320 с. 6. Здорова В. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2004. 268 с. 7. Кость С. Журналістика і війна: навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 414 с. 8. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с. 9. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с. 10. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с. 11. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с. 12. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с. 13. Штрамайєр Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.	<i>Завдання №7</i> <i>Підготувати візуалізацію на тему «Методика підготовки до поїздки в зону бойових дій» (7 год.)</i>	1 тиждень
15тиждень 16тиждень		Лекція / Практичне заняття (2 год. / 2 год.).	8. Крейг Р. Інтернет-журналістика: Робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с. 9. Редакційні принципи Бі-Бі-Сі для авторів випусків новин та інформаційних програм. Київ: ВВС Українська Служба. 2002. 11 с. 10. Рендол Р. Універсальний журналіст. Київ, 2007. 152 с. 11. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с. 12. Шмідт Я. Нова мережа: Ознаки, практики і наслідки веб 2.0. Київ: Центр Вільної Преси; Академія Української Преси, 2013. 284 с. 13. Штрамайєр Г. Політика і мас-медіа. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 303 с.	<i>Завдання №8</i> <i>Написати есе на будь-яку тему, пов'язану із сучасною російсько-українською війною (9 год.)</i>	1 тиждень